



**ГЛАВНА СЛУЖБА  
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА  
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Бана Милосављевића 8  
Република Српска, БиХ  
Тел: +387 (0) 51 / 211 286  
Факс: +387 (0) 51 / 211 312  
e-mail: revizija@gsr-rs.org

---

**Извјештај о ревизији финансијског извјештаја  
Службе Предсједника Републике Српске  
за период 01.01.- 31.12. 2005. године**

Број: РВ001-06

**Бања Лука, 27.03.2006. године**



### Извјештај Главног ревизора

Извршили смо ревизију финансијског извјештаја Службе председника Републике (Биланса стања на дан 31.12.2005. године, Биланса успјеха и Извјештаја о извршењу буџета за 2005. годину), те ревизију усклађености пословања са законским и другим важећим прописима. За Финансијски извјештај и податке исказане у Финансијском извјештају одговоран је Генерални секретар. Наша одговорност је да изразимо мишљење на основу ревизије коју смо обавили, о томе да ли Финансијски извјештај одражава тачан и истинит приказ пословања током године и стања на крају године, те да ли је поштована законска и друга важећа регулатива.

Ревизију смо планирали и извршили на основу одредби Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске (Сл. гл. РС број 98/05), у складу са INTOSAI стандардима ревизије и Стандардима ревизије Републике Српске. Ови стандарди нам налажу да планирамо и извршимо ревизију на начин који нам омогућава да се у разумној мјери увјеримо да финансијски извјештај Службе председника Републике не садржи материјално значајне грешке и да је пословање Службе председника Републике усклађено са законима и другим прописима. Ревизија укључује испитивање доказа на бази провјере узорака, који поткрепљују износе објелодањене у Финансијском извјештају.

Ревизија такође укључује оцјену примјене општеприхваћених рачуноводствених начела, усвојених рачуноводствених стандарда за јавни сектор, битних рачуноводствених процјена и донесених одлука менаџмента Службе председника Републике у ревидираном периоду. Сматрамо да ревизија коју смо извршили обезбјеђује разумну основу за наше мишљење.

**По нашем мишљењу, финансијски извјештај Службе председника Републике, по свим материјално значајним аспектима, даје истинит и објективан приказ финансијског стања на дан 31.12.2005. године, резултата пословања током 2005. године и извршења буџета за 2005. годину.**

Не изражавајући резерву у односу на дато мишљење скрећемо пажњу на функционисање система интерних контрола (тачка 4.1 налаза) и на усклађеност пословања са Законом о јавним набавкама и интерном нормативном регулативом (тачка 4.2. налаза).

Главни ревизор

Бошко Чеко



## САДРЖАЈ

1	УВОД.....	1
2	ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ.....	1
3	ПРОВОЂЕЊЕ ПРЕПОРУКА РЕВИЗОРА ИЗ ПРЕТХОДНОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	2
4	НАЛАЗИ .....	3
4.1	Систем интерне контроле .....	3
4.2	Планирање и извршење буџета .....	5
4.3	Финансијски извјештај .....	11

## 1 УВОД

На основу члана 80. став 1. тачка 7. Устава Републике Српске образована је, Одлуком о образовању, Служба председника Републике, с циљем обављања аналитичких, савјетодавних, стручних, административно техничких и других послова за остваривање надлежности председника Републике. Дјелатност Службе председника Републике такође одређују и законски и други прописи који дефинишу права и обавезе ентитета јавног сектора (буџетских корисника).

Организација Службе председника Републике је извршена на бази Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Служби председника Републике. Послови и задаци из надлежности Службе председника Републике су организовани у четири основне организационе цјелине:

- Кабинет председника Републике
- Војни кабинет председника Републике
- Канцеларија ордена Републике Српске
- Сектор за заједничке послове

За организовање рада Службе председника Републике и усклађеност њеног пословања са законском и интерном нормативном регулативом одговоран је генерални секретар.

Финансијско рачуноводствени послови су у надлежности Сектора за заједничке послове. Пословање Службе председника Републике се одвијало преко јединственог рачуна Трезора. Главна књига Службе председника Републике је саставни дио система Главне књиге Трезора.

**Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, су болдоване и писане италиком словима.**

## 2 ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ

Ревизија је планирана и извршена на основу Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске (Сл. гл. РС број 98/05), у складу са INTOSAI ревизијским стандардима и Стандардима ревизије Републике Српске. Ови стандарди нам налажу да ревизију планирамо и извршимо на начин који нам омогућује да се у разумној мјери увјеримо да финансијски извјештаји који су предмет ревизије не садрже материјално значајне грешке, те да се пословање Службе председника Републике одвијало у складу са важећом законском регулативом. С обзиром да се ревизија обавља провјерама на бази узорака и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола постоји могућност да поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

**Предмет ревизије** је финансијски извјештај Службе председника Републике за 2005. годину и усклађеност пословања Службе председника Републике са важећом законском регулативом.

**Циљ ревизије** је да се омогући ревизору да изрази мишљење о финансијском извјештају који је предмет ревизије тј. да ли финансијски извјештај у материјално значајном смислу објективно и истинито приказује финансијско и имовинско стање Службе председника Републике на дан 31.12.2005. године, резултате пословања током године, усклађеност пословања са важећим законима и другим прописима, намјенско и рационално трошење средстава, те да ли је финансијски извјештај сачињен у складу са Рачуноводственим стандардима за јавни сектор и другим важећим прописима.

**Обим ревизије** обухвата процјену организације и функционисања рачуноводственог система и система интерних контрола, те процјену имовинског и финансијског стања и резултата пословања кроз утврђивање усклађености извршења буџета у обрачунском периоду, законску усклађеност и документованост обављених финансијских трансакција.

Ревизија такође укључује оцјену примјене општеприхваћених рачуноводствених начела и усвојених рачуноводствених стандарда за јавни сектор, оцјену рачуноводствених процјена и одлука донесених од стране надлежних у Служби председника Републике.

Ревизија је уз примјену адекватних метода ревизије обављена у периоду од 10.01. до 27.03.2006. године. Служба председника Републике је, у складу са чланом 20. Закона о ревизији јавног сектора РС, доставила примједбе на Нацрт извјештаја о ревизији финансијског извјештаја Службе председника Републике за 2005. годину. Главни ревизор је размотрио достављене примједбе и у складу са ревизорским стандардима прихватио аргументоване и документоване примједбе. За примједбе које није било могуће уважити достављена су детаљна образложења одговорним у Служби председника Републике.

### **3 ПРОВОЂЕЊЕ ПРЕПОРУКА РЕВИЗОРА ИЗ ПРЕТХОДНОГ ИЗВЈЕШТАЈА**

Ревизију финансијског извјештаја за 2004. годину нисмо вршили. Служба председника Републике је, на основу препорука Главног ревизора датих у Извјештају ревизије финансијског извјештаја за 2003. годину, сачинила Програм мјера отклањања евидентираних недостатака.

Препоруке из наведеног ревизорског извјештаја су се односиле на сљедеће:

- У Служби председника Републике је потребно осигурати досљедну примјену Правилника о интерним контролним поступцима и других интерних аката, који су претпоставка поузданом управљању, располагању и контроли трошења буџетских средстава, а у циљу ефикасног пословања и поузданог извјештавања
- Наопходно је усвојити методологију планирања буџета која треба имати за циљ ефикасно и економично управљање јавним средствима

- Приликом набавки роба и услуга морају се досљедно проводити све одредбе Закона о поступку набавки роба, услуга и уступање радова.

Служба председника Републике је, у циљу реализације достављеног Програма, у септембру 2005. године усвојила нови Правилник о интерним контролним поступцима који, заснован на законским прописима и стандардима, ствара претпоставку за успостављање ефикасног система интерних контрола.

Такође је извршена измјена и допуна других правилника, те доношење нових, који стварају потпунију основу за успостављање система интерних контрола и успјешно провођење дефинисаних контролних поступака:

- Измјена Правилника о накнадама и другим примањима изабраних, постављених и запослених у Служби председника Републике (примјена од 1.септембра 2005. године),
- Правилник о примјени рачуноводствених прописа у Служби Председника Републике (донесен 31.октобра 2005. године),
- Правилник о условима и начину кориштења службених возила у Служби председника Републике, са оквирним нормативима потрошње горива по поједином возилу (донесен 08. децембра 2005.године).

**Измјенама и допунама постојећих правилника, те доношењем нових, створене су реалније претпоставке за отклањање недостатака констатованих у претходном ревизорском извјештају, те би њихова примјена у наредном периоду требала осигурати рационалност трошења јавних средстава и поузданије извјештавање.**

Планирање буџета за 2005. годину је извршено у складу са методологијом Министарства финансија, уз образлагање планираних (буџетским оквиром предвиђених ) износа и намјене средстава.

Законска процедура при набавци роба или услуга, није поштована приликом узимања у закуп стамбеног простора (годишња вриједност 39.000 КМ).

Процедуре набавки су поштоване приликом уговарања годишњих набавки канцеларијског материјала, набавке и одржавања возила и опреме.

Приликом набавки горива (бензин) није проведена процедура набавки нити је склопан уговор са добављачем, иако је вриједност ових набавки на годишњем нивоу 114.782 КМ, из чега произилази да препорука везана за набавке није досљедно проведена.

**Препоручује се Генералном секретару Службе председника Републике да досљедно проведе препоруке дате од стране Главног ревизора.**

## 4 НАЛАЗИ

### 4.1 Систем интерне контроле

Политике интерне контроле су дефинисане Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, Правилником о интерним контролним поступцима у Служби председника Републике, Правилником о примјени рачуноводствених прописа,

Правилником о накнадама изабраних, постављених и запослених у Служби председника Републике и Правилником о начину кориштења службених возила.

Наведним правилницима су дефинисане дужности, овлаштења и права изабраних, постављених и запослених у Служби председника Републике, као и основни контролни поступци у оквиру материјално финансијског пословања, с циљем заштите и економичног трошења јавних средстава, истинитог извјештавања и усклађености пословања са законским и другим важећим прописима.

Правилник о интерним контролним поступцима не дефинише поступке преиспитивања ефикасности система интерних контрола, нити дефинише подручја у којима менаџмент Службе председника Републике треба да врши процјену ризика неиспуњавања планираних активности, ненамјенског трошења јавних средстава или евентуално неусклађеност пословања са надлежним законима и стандардима.

Иако је одређено менаџмента Службе председника Републике да се успостави ефикасан систем интерних контрола, што потврђују донесени нормативни акти, ревизија је показала да успостављени систем није функционисао на задовољавајући начин. Контролно окружење (чије су важне подкомпоненте: приврженост интегритету и етичким вриједностима, приврженост компетентности и квалитету, филозофија и стил рада управе, руковођење контролом путем личног примјера) је нужно још унапређивати.

За успјешно функционисање система финансијског управљања и контроле обавезна је примјена принципа разграничења дужности, што у првом дијелу године није било адекватно. **Осим тога систем интерних контрола треба да буде усклађен са важећим законским прописима, буџетским одредбама и начелима доброг финансијског управљања, што подразумева транспарентност, ефикасност, ефективност и економичност.**

Интерне контроле су у процесу управљања трошковима (трошкови текућег одржавања, трошкови горива, службених путовања, репрезентације, накнада запосленима) биле недовољне, а трошења су могла бити ефикаснија и економичнија. Примјена Правилника о интерним контролним поступцима, Правилника о накнадама и другим примањима изабраних, постављених и запослених у Служби председника Републике и Правилника о условима и начину кориштења службених аутомобила у Служби председника Републике, није била досљедна у свим случајевима.

Проведена тестирања интерних контролних поступака су показала да постоје одступања од усвојених правила:

- увидом у документацију и трансакције извршене путем благајне, уочени су недостатци интерних контрола и непостојање кључних контролних поступака (као што су ликвидирање рачуна, овјера од овлаштених лица, али и недостатак накнадне анализе), што је супротно члану 8. Правилника о интерним контролним поступцима у Служби председника Републике,
- такође је уочљиво значајно одступање појединих врста трошкова који су настали у децембру мјесецу, у односу на све остале мјесеце током године,
- одобравање и ликвидирање службених налога за путовања у земљи и иностранству није усклађено са Правилником о накнадама и другим примањима изабраних, постављених и запослених у Служби председника Републике (члан 9.)

- за средства репрезентације нису у свим случајевима проведене адекватне контроле трошења истих,
- рачуни одржавања возног парка нису одобравани и контролисани у складу са чланом 9. Правилника о условима и начину кориштења службених возила у Служби председника Републике,
- контрола правдања узетих средстава за аконтације од стране возача није адекватна,
- кориштење службених аутомобила није усклађено са Правилником о условима и начину кориштења службених возила (кориштење службених аутомобила викендом и празницима),
- контрола накнада за употребу приватних мобилних телефона није вршена у складу са чланом 14. Правилника о накнадама и другим примањима изабраних, постављених и запослених у Служби председника Републике,
- разграничавање расхода закупа, осигурања и прославе Дана Републике није извршено у складу са чланом 25. Правилника о примјени рачуноводствених прописа у Служби председника Републике.

**Да би нормативно успостављени систем интерних контрола ефикасно функционисао, препоручује се Служби председника Републике да обезбиједи досљедну примјену усвојених правилника, односно дефинисаних контролних поступака.**

#### 4.2 Планирање и извршење буџета

Служба председника Републике је поднијела буџетски захтјев 08.09.2004. године на износ од 2.118.934 КМ, који је и одобрен од стране Народне скупштине РС. Буџетски захтјев је усклађен са прописаном формом од стране Министарства финансија, уз детаљне планове структуре главних група трошкова (дефинисаних оквирно буџетским захтјевом) и планираних набавки. Структура трошкова у оквиру главних група, посебно уговорених услуга није детаљно планирана.

Током године је извршено 11 реалокација, у укупном износу од 129.534 КМ (6% одобреног буџета). Реалокације су извршене у оквиру одобрених позиција буџета, на основу рјешења шефа кабинета председника Републике и одобрење Министарства финансија. Значајније реалокације се односе на пребацивање средстава са позиције уговорних услуга на трошкове одржавања опреме и возила (81.600 КМ). Укупно извршење буџета износи 2.139.085 КМ или за 1% више од буџета одобреног Одлуком о усвајању буџета РС за 2005. годину. Прекорачење се односи на трошкове обиљежавања Дана Републике, који нису планирани, а за које је посебно одобрено кориштење 80.000 КМ средстава буџетске резерве, тако да је укупно извршење буџета 97% од одобрених средстава за 2005. годину.





Кonto	Врста расхода	Усвојен буџет	Извршење по извјештају клијента	Извршење по налазу ревизора	Индекс	Индекс
1	2	3	4	5	6=(5/3)	7=(5/4)
	Нето плате	432.757	430.976	430.976	99,59	100
	Порези и доприноси на плате	225.033	224.108	224.107	99,59	100
<b>6111</b>	<b>Бруто плате</b>	<b>657.790</b>	<b>655.083</b>	<b>655.083</b>	<b>99,59</b>	<b>100</b>
6112	Накнаде трошкова запослених	49.032	59.620	59.620	121,59	100
6121	Порези и доп. на остала лична прим.	25.296	12.271	12.271	48,51	100
<b>611 и 612</b>	<b>Бруто плате и накнаде запослених</b>	<b>732.118</b>	<b>726.975</b>	<b>726.974</b>	<b>99,30</b>	<b>100</b>
6131	Путни трошкови	234.000	233.998	233.998	100,00	100
6132	Трошкови енергије	4.200	4.119	4.119	98,07	100
6133	Трошкови комуналних услуга	122.940	96.795	96.795	78,73	100
6134	Набавка материјала	97.680	62.413	62.413	63,89	100
614	Израда медаља	62.000	61.984	61.984	99,97	100
6135	Трошкови за услуге превоза и горива	136.800	115.862	115.862	84,69	100
6136	Закуп имовине и опреме	288.996	283.778	283.778	98,19	100
6137	Трошкови текућег одржавања	78.100	159.632	159.632	204,39	100
6138	Трошкови осигурања и банкарских услуга	20.100	18.986	18.986	94,46	100
6139	Уговорене услуге	240.000	274.945	274.945	114,56	100
<b>613</b>	<b>Трошкови материјала и услуга</b>	<b>1.284.816</b>	<b>1.312.512</b>	<b>1.312.512</b>	<b>102,16</b>	<b>100</b>
<b>61</b>	<b>УКУПНО ТЕКУЋИ РАСХОДИ</b>	<b>2.016.934</b>	<b>2.039.487</b>	<b>2.039.487</b>	<b>101,12</b>	<b>100</b>
8213	Набавка опреме	102.000	99.598	99.598	97,64	100
8216	Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0,00	
<b>821</b>	<b>Набавка сталних средстава</b>	<b>102.000</b>	<b>99.598</b>	<b>99.598</b>	<b>97,64</b>	<b>100</b>
<b>82</b>	<b>УКУПНО КАПИТАЛНИ РАСХОДИ</b>	<b>102.000</b>	<b>99.598</b>	<b>99.598</b>	<b>97,64</b>	<b>100</b>
	Средства буџетске резерве	80.000				
	<b>УКУПНИ РАСХОДИ</b>	<b>2.198.934</b>	<b>2.139.085</b>	<b>2.139.085</b>	<b>97,28</b>	<b>100</b>

**Бруто плате и накнаде** су остварене у износу од 726.975 КМ, што је у оквиру планираних средстава за ове намјене. Обрачунате бруто плате, у износу од 655.083 КМ се односе на обрачунате и исплаћене нето плата, порезе и доприносе, накнаде за Осми март, накнаде за топли оброк и накнада за регрес. Одлуком Шефа кабинета предсједника Републике од 27.05.2005. године, а уз одлуку и сагласност Предсједника РС увећани су коефицијенти плата запосленима за 15%. Основна плата је генерално

увећана по основу вршења најсложенијих послова 20 – 30 %, по основу обављања послова под посебно отежаним условима рада од 20% и по основу стимулативног елемента за награђивање за посебне резултате у послу, свим запосленим од 15%, те увећана по основу оствареног радног стажа. **С обзиром да се коефицијенти вредновања сложености и стимулација примјењују генерално, губе сврху предвиђену Општим колективним уговором.**

Обрачунате и исплаћене бруто накнаде износе 71.891 КМ, а обухватају накнаде превоза на посао и с посла, у износу од 13.325 КМ, накнаде за повремене и привремене послове, у износу од 33.795 КМ, накнаде за једнократне помоћи, у износу од 12.500 КМ и порезе и доприносе на остала лична примања.

У оквиру накнада за повремене и привремене послове су исказане накнаде за функционални додатак, у износу од 27.845 КМ. Накнаде су обрачунате и исплаћене у складу са Одлукама Генералног Секретара о одређивању основа за обрачун плате изабраних, постављених и запослених у Служби предсједника Републике од 03.07.2003. и 27.05.2005. године, узимајући у обзир све стимулативне коефицијенте за обрачун плата.

Накнаде за једнократне помоћи у износу од 12.500 КМ се односе на помоћи одобрене за трошкове сахране и трошкове лијечења чланова уже породице запослених.

У складу са Општим колективним уговором запослени имају право на помоћ у случају смрти члана уже породице "у висини четвороструког износа најниже цијене рада".

Правилником о накнадама и другим примањима изабраних, постављених и запослених у Служби Предсједника, чланом 16. је дефинисано: "помоћ породици у случају смрти запосленог и члана уже породице запосленог признају се трошкови у висини трошкова погребних услуга, према приложеним рачунима". Појединачно исплаћена средства за ове намјене су знатно већа од предвиђених Општим колективним уговором.

***Препоручује се Служби предсједника Републике да усклади Правилник о накнадама и другим примањима изабраних, постављених и запослених у Служби предсједника Републике са Општим колективним уговором.***

***Препоручује се Министарству Финансија да преиспита постојеће прописе који регулишу обрачун плата и накнада за ентитете јавног сектора, њихову примјену, те да предложи законску регулативу овог питања.***

**Трошкови материјала и услуга** су остварени у износу од 1.312.512 КМ, што је за 2% више од планираних и одобрених Одлуком о усвајању буџета. Разлика је покривена реалокацијама. Значајније ставке ове групе трошкова представљају: путни трошкови, у износу од 233.998 КМ, трошкови горива, у износу од 115.862 КМ, трошкови закупа, у износу од 283.778 КМ, трошкови текућег одржавања, у износу од 159.632 КМ и трошкови уговорених услуга, у износу од 274.945 КМ.

Путни трошкови укључују: трошкове смјештаја и превоза у земљи (27.704 КМ), трошкове дневница у земљи (19.522 КМ), трошкове превоза у иностранству (105.446 КМ), трошкове смјештаја у иностранству (42.830 КМ), трошкове дневница у иностранству (26.257 КМ) и остале трошкове у иностранству (5.609 КМ). Ревизијом трошкова службеног путовања смо утврдили више неправилности које су последица неадекватних контролних поступака:

- Ликвидатура путних налога није била адекватна. Обрачун трошкова насталих на службеном путу (посебно у првом дијелу године), није овјерен од стране ликвидатора, а већи број налога нема нити потпис благајника, нити руководиоца рачуноводства;
- Уз више путних налога возача једног потпредсједника, у трајању од једног дана, су приложена по два до три рачуна за гориво у количинама готово пуног резервоара, што је и с обзиром на пређену километражу и релацију путовања нелогично. Путовања истог возача преко викенда и нерадних дана нису документована и образложена;
- Возач истог подпредсједника је у периоду од 21.08. до 06.09. 2005. године, кроз евиденције радног времена, евидентиран и плаћен на годишњем одмору, а истовремено му је обрачунат путни налог (1.220 еура) за службени пут у Дубровник, као пратиоцу подпредсједника на годишњем одмору. По нашем мишљењу, радници за вријеме радног ангажовања се не могу у исто вријеме евидентирати (кроз евиденције о присуству на послу) да су на годишњем одмору.
- Уз обрачунате путне налоге (осим ријетких изузетака) се не подносе извјештаји са службеног пута, нити у земљи, нити у иностранство, без обзира на дужину трајања или потрошена средства;
- За службена путовања у иностранство донесена су рјешења од стране овлашћених лица. Одлуке и рјешења не садрже сврху путовања. Немогуће је процијенити сврсисходност путовања у иностранство, гдје су потрошена значајна средства, а не постоје писани извјештаји о циљу и сврсиведеног путовања.
- Одобравање исплате по обрачунатим путним налозима је вршено и прије прописане контроле од стране стручног сарадника за послове ликвидатуре.

**У циљу рационалнијег и сврсисходнијег трошења средстава намијењених за покривање трошкова службених путовања, препоручује се Служби предсједника Републике да:**

- **Обезбиједи досљедну примјену Правилника о накнадама и другим примањима изабраних, постављених и запослених у Служби предсједника Републике (члан 9. Правилника),**
- **Обезбиједи адекватна рјешења, одлуке и извјештавања о сврси, релацији и временуведеног службеног путовања,**
- **Обезбиједи у наредном периоду адекватне контроле кориштења службених аутомобила у смислу члана 6. Правилника о условима и начину кориштења службених возила у Служби Предсједника Републике.**

Трошкови горива укључују претежно трошкове бензина и другог горива за кориштени возни парк у Служби предсједника Републике. За 2005. годину није проведена процедура за годишњу набавку горива, како је то прописано Законом о поступку набавки роба, услуга и уступању радова (Сл.гл. РС 20/01). Такође, ни са једним добављачем за 2005. годину није склопљен уговор, којим би се дефинисали услови набавки, цијене и начини плаћања и остали релевантни детаљи. У циљу провођења законске процедуре, почетком 2006. године је расписан тендер за набавку горива.

Појава је, да се велики број набавки горива у току 2005.године вршио готовински, уз путне налоге, без адекватне контроле. **Није обезбијеђена поуздана евиденција потрошње горива за сваки аутомобил, по пређеном километру.** Током задњег квартала 2005. године, мјесечно је од стране начелника за материјално-финансијске

послове сачињавана Информација (о правдању путних налога за службена возила са потрошњом горива) која је својеврстан покушај да се одговорним у Служби укаже на одступања од Правилника о интерним контролним поступцима (чл.11) и од законских прописа, те на одступања утрошача од утврђених норматива.

**У циљу обезбјеђивања поузданих евиденција трошкова горива, препоручује се Служби председника Републике да осигура адекватну примјену Правилника о интерним контролним поступцима и Правилника о условима и начину кориштења службених аутомобила.**

Трошкови закупа се односе на трошкове закупа пословних простора и зграда, у износу од 244.580 КМ и трошкове закупа станова, у износу од 39.000 КМ.

*Трошкови закупа пословног простора* односе се на закуп канцеларијског простора за потребе институције Председника РС на локацијама у Бањалуци и Источном Сарајеву. На трошковима закупа пословног простора у културном центру "Бански двор" евидентирани су и сви режијски трошкови (одржавање чистоће, електричну енергију, топлотну енергију, воду, смеће и комуналне накнаде). Укупни трошкови по овом основу, фактурисани од стране КЦ "Бански двор" у 2005. години су износили **83.420 КМ** (76.823 КМ за 2005. и 6.597 КМ за децембар 2004. године). **Збирне фактуре побројаних трошкова које испоставља КЦ "Бански двор" се не ликвидирају, нити се прилажу оригинални рачуни или записник о савјештању ових трошкова.**

*Трошкови закупа станова* представљају трошкове који су произашли из потребе да се једном од подпредседника РС обезбједи смјештај у Бањалуци. Закључено је више уговора са истим физичким лицем, чиме се у закуп узимају, по избору подпредседника, двије стамбене јединице у приватној породичној кући, укупне стамбене површине 190 м<sup>2</sup> (60 м<sup>2</sup> +130 м<sup>2</sup>). Закупац, према уговорима, има право да користи гаражу и башту, а сви трошкови ел.енергије, гријања, комуналија и пореза падају на терет закуподавца. Будући да се ради о набавци која има укупну годишњу вриједност од 39.000 КМ, те да Министарство финансија није донијело рјешење о утврђивању посебног интереса (Закон о поступку набавке роба и услуга и уступању радова Сл.гл.РС 20/01), ревизија сматра да приликом ове набавке није поштована процедура у поступку набавке, прописана Законом (за период важења наведеног Закона).

**У циљу досљедне примјене МРС за јавни сектор, Закона о извршењу буџета и ефикасног провођења интерних контрола, препоручује се Служби председника Републике да:**

- **врши правилну класификацију трошкова закупа и режијских трошкова;**
- **врши правилну алокацију расхода према периоду њиховог настајања;**
- **врши контролу фактурисаних режијских трошкова уз трошкове закупа;**

Трошкови текућег одржавања (159.632 КМ) су у односу на планиране већи за два пута, а односе се на трошкове материјала за одржавање аутомобила, у износу од 52.943 КМ, трошкове услуга одржавања аутомобила, у износу од 68.427 КМ и трошкове одржавања опреме, у износу од 38.262 КМ. Трошкови одржавања опреме се највећим дијелом односе на одржавање рачунарске опреме. Дио трошкова (**45.600 КМ**)

за услуге одржавања возила је погрешно евидентиран на трошкове одржавања опреме. Услуге одржавања возног парка, у складу са уговорима, су вршили "Видовић сервис" (82.457 КМ) и "Врховац компани" (74.447 КМ), од којих је вршена и набавка ауто гума.

Увидом у појединачне рачуне добављача **"Врховац Компани"**, ревизија је констатовала да је седам рачуна (укупан износ 22.323 КМ) (рн.бр. од 111/05 до 117/05) испостављено 29.12.2005. године. Уз сваки појединачни рачун приложен је радни налог (из октобра, новембра или без датума), који је "овјерен" од стране возача. Плаћање по овим рачунима је извршено 04. јануара 2006. године. **Ревизија изражава резерву у вјеродостојност наведених рачуна због следећег:**

- ни један од ових седам рачуна није урађен на оригиналном обрасцу фирме "Врховац", као што је то било у ранијем периоду, већ у "Word"-у, за разлику од рачуна истог добављача који су рађени у књиговодствено финансијској апликацији (што је видљиво из ранијих фактура);
- особа која је овјеравала рачуне, односно потврђивала радове, уједно је и задужена за основна средства (проблем раздвајања дужности);
- неки приложени радни налози немају броја или датума, те се не може извршити провјера или утврдити хронологија;
- један приложени радни налог по регистрацији аутомобила не одговара рачуну (рн.бр.116) ни обављеном послу,
- неки радни налози и рачуни се не слажу и суштински (нпр. рн 113/05) гдје на налогу стоји "мала оштећења", а у рачуну "лакирање 75% возила".

Будући да мали испитани сегмент (седам рачуна), у себи садржи евидентан велики број суштинских и формалних пропуста, те уз остале недостатке и недоследности у дијелу трошења средстава за одржавање (потреба за значајним реалокацијама у оквиру ових трошкова, лоше планирање буџета, неадекватно књижење које онемогућава детаљнију анализу итд.), ревизија не може а да не изрази резерву, уз *минимално слједеће препоруке:*

- ***обезбиједити праћење и анализу по појединим аутомобилима за одговарајуће врсте трошкова (горива, оправки и одржавања, гума и сл.)***
- 
- ***установити нормативе утрошака за свако поједино возило (у складу са његовим техничким и употребним карактеристикама),***
- ***сходно претходном, увести редован систем извјештавања и механизме отклањања евентуалних пропуста, али и прекорачења у трошењу у односу на нормативе,***
- ***обезбиједити минимум контролних поступака којима би се елиминисали уочени недостаци у дијелу административних и рачуноводствених контрола,***
- ***побољшати планирање расхода за ове потребе, као један од елемената у укупном систему интерних контрола, економичности и ефективности, те предуслова за рационализацију трошења.***

Уговорене услуге (274.945 КМ) су остварене за 15% више од планираних, а односе се највећим дијелом на трошкове репрезентације, у износу од 132.578 КМ, остале непоменуте услуге, у износу од 79.358 КМ, услуге јавног информисања, у износу од 31.194 КМ и друге услуге у укупном износу од 31.815 КМ.

*Трошкови репрезентације* се воде у оквиру уговорених услуга и нису посебно планирани као трошкови репрезентације. Правилник о кориштењу средстава репрезентације не постоји, а Правилником о накнадама је чланом 18. дефинисано ко има право на трошкове репрезентације. Преко благајне је извршено плаћање, по рачунима репрезентације, у износу од 24.713 КМ или 19% начињених трошкова, без адекватних контролних поступака. Неки рачуни су плаћени готовински и у износу већем од 1000 КМ, што је супротно Уредби о благајничком пословању. Суштинска контрола трошења средстава репрезентације се не проводи, поготово рачуна донесених од стране возача.

**Препоручује се Служби председника Републике да:**

- **се уговорне услуге планирају по врстама услуга,**
- **проводи суштинску контролу трошења средстава за репрезентацију,**
- **плаћање трошкова репрезентације (поготово износа већих од 1000 КМ) врши преко рачуна испоручиоца услуга.**

*Остале непоменуте услуге (79.358 КМ)* се у цјелости односе на трошкове обилјежавања Дана Републике (09. јануар 2006. године), а који с обзиром да су настали у 2006. години, треба да терете расходе периода 2006. године. Ова средства се не планирају у буџету и сваке године се неправилно алоцирају на извјештајни период претходне године (што није у складу са основним рачуноводственим начелима – параграф К – 37 МРС).

**Препоручује се Служби председника Републике да планира трошкове обилјежавања Дана Републике, те да настале трошкове алоцира на извјештајни период на који се трошкови односе.**

**Препоручује се Министарству финансија да обезбиједи плански приступ (за активности, трошкове и изворе финансирања) обилјежавања Дана Републике за све учеснике ове манифестације.**

Трошкови израде медаља су за 2005. годину одобрени буџетом у износу од 62.000 КМ, а реализовани у износу од 61.984 КМ или 99,97% планираних средстава. У току 2005. године је, у складу са законском процедуром, укупно набављено 49 ордена (ордени Његоша I, II и III реда, ордени части, ордени заставе са златним и сребрним вијенцем итд.).

**Капитална улагања** су реализована у износу од 99.598 КМ, односно 98% од планираног износа за те намјене. У цјелости су извршена за набавку опреме описане под тачком 4.3 (стална средства).

#### **4.3 Финансијски извјештај**

Рачуноводствени систем Службе Председника Републике је успостављен и организован у складу са Законом о рачуноводству, Законом о Трезору и Правилником о садржини појединих рачуна у контном оквиру за кориснике прихода буџета. У рачуноводству су успостављене рачуноводствене пословне књиге прописане Правилником о садржини појединих рачуна у контном оквиру за кориснике прихода буџета које омогућавају приказивање стања средстава и извора средстава, расхода и обављених финансијских трансакција.

#### 4.3.1 Биланс стања

Финансијски извјештај биланс стања са 31.12.2005. године је састављен на основу евиденција извршених у главној књизи Трезора.

**Новчана средства** су у билансу стања исказана у износу од 31.301 КМ, а односе се на 11.301 КМ у редовној благајни и 20.000 КМ у благајни бонова за гориво.

**Стална средства** су исказана у билансу стања у износу од 1.389.113 КМ набавне вриједности, 691.406 КМ исправке вриједности и 697.708 КМ неотписане вриједности. Укупно повећање набавне вриједности сталних средстава у односу на претходну годину износи 148.616 КМ, а односи се на повећање вриједности по основу набавки у току године, у износу 133.598 КМ и укњижавања вриједности неукњижене имовине, у износу од 15.018 КМ. Нето смањење по основу обрачунате амортизације и расходовања основних средстава наведеног повећања вриједности износи 99.147 КМ. Набавке у току године се односе на набавку путничких аутомобила, у вриједности од 95.383 КМ (Ауди А4 1,9TDI 58.795 КМ и Голф 1,9 TDI Trendline 36.588 КМ) и набавку рачунарске и друге опреме, у износу од 32.402 КМ. Расходовање опреме (49.946 КМ) се односи на расходовање аутомобила (29.000 КМ) и остале разне опреме (20.946 КМ). Обрачуната амортизација за 2005. годину износи 163.816 КМ.

Извори сталних средстава износе 697.708 КМ и усклађени су са садашњом вриједношћу сталних средстава.

**Краткорочне текуће обавезе** износе укупно 385.424 КМ. Односе се на текуће обавезе према добављачима у износу од 165.423 КМ, текуће обавезе према радницима по основу плата и накнада за децембар 2005. године, у износу од 62.089 КМ и на разграничене обавезе, у износу од 157.912 КМ. Разграничене обавезе се односе на обавезе настале до краја 2001. године (137.902 КМ) и то: по основу обавеза према запосленим (31.830 КМ), обавеза према добављачима из ранијих година (73.355 КМ), и обавезе по радним споровима у току (32.727 КМ), те на текуће разграничене обавезе (20.000 КМ).

Против Службе предсједника, према подацима правне службе, се воде четири неријешена судска спора, у укупној тужбеној вриједности од **289.923** КМ, а од стране тужитеља:

- Ресторан "Бански двор"	45.750 КМ
- Хотел "Босна"	127.094 КМ
- Никола Поплашен	48.000 КМ
- Мирјана Шаиновић	60.079 КМ

Наведени спорови су у току. Правна служба је активно учествовала у рјешавању судских спорова и редовно информисала одговорне о истим, али није вршила процјену исхода спорова у смислу утврђивања потенцијалних обавеза и могућих утицаја на буџет. Извршена резервисања (32.717 КМ), за случајеве рјешавања спорова на штету буџета Предсједника Републике, нису довољна.

Током године је ријешено шест спорова, који су настали по основу радног права, у тужбеној вриједности 26.529 КМ, за које је у 2005 години плаћено само 2.998 КМ. Обавезе по ријешеним споровима нису укњижене јер се односе на унутрашњи дуг, кога евидентира Министарство финансија.

**Препоручује се Служби председника Републике:**

- да у складу са МРС 1 за јавни сектор (квалитативне одлике јавног извјештавања: вјерно представљање, суштина изнад форме, неутралност, обазривост и потпуност) и МРС 19 (резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина), према параграфу 33. и 34. врши процјену могућих трошкова и других губитака по судским споровима, у циљу истинитог презентовања и објелодањивања потенцијалних обавеза;
- да у складу са МРС 19, а према параграфу 100, врши објелодањивање потенцијалних обавеза по судским споровима.

**Препоручује се Министарству финансија да обезбиједи билансне евиденције обавеза на крају извјештајног периода, по извршним судским рјешењима, за сваки ентитет јавног сектора на који се извршно рјешење односи и за које је извјесно да ће плаћања у будућем периоду бити извршена.**

**4.3.2 Биланс успеха**

Служба председника Републике је у Билансу успеха исказала укупне приходе у износу од 2.139.085 КМ, који потичу од прихода одобреног буџета за 2005. годину и буџетске резерве, одобрене за организовање обиљежавања Дана Републике. Укупни расходи су исказани у износу од 2.039.487 КМ, а односе се на расходе плата и накнада, у износу од 726.974 КМ и укупне материјалне трошкове, у износу од 1.312.512 КМ. Остварене плате и накнаде су у односу на претходну годину веће за 7%. Укупни материјални трошкови су у односу на претходну годину такође увећани за 7%. Детаљно образложење структуре и намјене расхода остварених у 2005. години смо дали под тачком 4.2.

Разлика прихода и расхода је остварена у износу од 99.598 КМ и у цјелости је утрошена на капитална улагања.

Виши ревизор:

Ђекановић Олга

Млађи ревизори

Кужет Рената, Тодоровић Зорана